

بررسی آسیب پذیری زیر ساخت های آبی و آبرسانی در مواجهه با تهدیدات با رویکرد پدافند غیر عامل

مهندس علی آبدار^۱ دکتر مصباح سایه بانی^۲

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه امیر کبیر- رشته عمران - ژئوتکنیک
عضو هیئت علمی و استادیار دانشگاه صنعتی امیرکبیر - دانشکده مهندسی دریا دانشگاه صنعتی امیرکبیر

a.abdar@aut.ac.ir
msaybani@aut.ac.ir

چکیده

آب از جمله حساس ترین و فراگیرترین نیازهایی بشمار می آید و شبکه توزیع آب همچون دستگاه گردش خون در بدن، حیات و ادامه فعالیت جامعه را ممکن میسازد و به طور مستقیم و یا غیر مستقیم اجتماع های بشری را به خود وابسته کرده است. از سوی دیگر، فرصتی که برای فعالیت های تروریستی جهت حمله به سیستم های آبی وجود دارد. کشور ایران در طول تاریخ به دلیل وجود ویژگی های جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی، طبیعی و سیاسی بخصوص واقع شدن در منطقه سوق الجیشی خاورمیانه همواره در معرض بحران های طبیعی و غیر طبیعی زیادی قرار گرفته و به تبع آن خسارات مالی و جانی زیادی از این راه به کشور تحمیل شده است. شهر تهران نیز یکی از مهمترین مناطق استراتژیک محسوب می شود که می تواند در معرض خطرات نظامی زیادی واقع گردد. در این مقاله تاریخچه ای از حملات رخ داده در پنجاه سال اخیر در ایران و جهان ارائه می شود و سپس انواع تهدید متصور در تاسیسات و زیرساخت های آبی و آبرسانی توضیح داده می شود. در انتها راهکارها و اقدامات عملی با رویکرد پدافند غیر عامل در تاسیسات بصورت منسجم و به تفکیک اجزا، در راستای کاهش آسیب پذیری بیان می شود.

کلمات کلیدی: پدافند غیر عامل، آب، زیرساخت های آبرسانی، سایبر تروریسم.

۱. مقدمه

آب منبع اصلی برای بشریت است و رفاه اقتصادی و جوامع مدرن وابسته به زیرساختهای آبی مرتبط (در فراهم کردن منابع آبی قابل اطمینان و حذف و بررسی فاضلاب) می باشد. این زیرساخت برای رفاه بشر و توسعه اقتصادی مهم است و شبکه آبرسانی نیز به عنوان یکی از زیرساخت های در ارتباط با منابع آبی، همواره در آشوب های عمدی حاصل از جنگ، خشونت های داخلی و تروریسم حساس خواهند بود. منابع و سیستم های آبی به دلیل اینکه جایگزینی برای آب وجود ندارد، اهداف مهمی می باشند.

تاسیسات آبرسانی و به دلیل برخی خصوصیات از قبیل فراگیر بودن، قابلیت دسترسی، اهمیت بسیار بالایی دارد و علاوه بر آن امروزه وقوع جنگ در جهان تقریباً به امری عادی تبدیل شده است. زیاده جویی قدرت های بزرگ نظامی و اقتصادی جهان و سوء استفاده فروشندگان بزرگ اسلحه، جهان را به میدان جنگ بین کشورهای کوچک و بزرگ تبدیل کرده است و کشورهایی مانند جمهوری اسلامی ایران که در مورد آرمان های خود هیچ گونه تسامحی را پذیرا نیستند، در مقابل هجوم